

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Horisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augensfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erszébet-körnt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în de-care zi
Abonamente pentru Anstio-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumește la toate ofi-
cele poștale din țtru și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dnasul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 125.

Brașov, Marți-Miercuri 8 (21) Iunie.

1905.

Autograful Majestății Sale.

Noul ministeriu unguresc e numit, a depus jurământul și a intrat deja în funcțiune. Mâne se va prezenta dietei.

Scim de ce ministeriu e vorba. Este așa numitul guvern în afară de partide Fejervary, care a primit de la Majestatea Sa misiunea de a plana prin mijlocirea sa divergențele dintre majoritatea dietei și corónă, pentru ca acesta să pótă institui un ministeriu definitiv din sinul majorității.

Așa esplică menirea ministeriului celui nou însuși autograful prea înalt, adresat baronului Fejervary de-odată cu numirea sa în postul de ministru președinte ungar. Acest autograf formeză ađi principalul obiect de discuțiune în cercurile parlamentare din Budapesta.

Asupra întrebării ce impresiune a făcut autograful regesc, au fost intervievați de-arëndul Kossuth, Apponyi, președintele camerei Justh ș. a. Organul partidului liberal „P. Lloyd“ spune, că în genere autograful regesc a făcut o impresiune adencă asupra membrilor coalițiunii și dă expresiune speranței, că prin noul cabinet al lui Fejervary, se va promova probabil soluțiunea crizei. Acest „probabil“ e la loc și totă speranța fôiei tiszaliste pare a fi numai o apucătură tactică. Raportorul ei însă a solicitat și părerea lui Kossuth, și acesta e în cazul de față mai importantă decât a multor altora.

Kossuth declară, că autograful e o dovadă a bunăvoinței monarchului pentru Ungaria. Scopul lui e învederat. Majestatea Sa apelază la partide să intre în atingere una cu alta și să facă astfel cu puțință crearea unui program al majorității și formarea unui guvern al majorității. Incât pentru partea aceea a autografului, ce se referă la postulatele militare maghiare, ea dovedesce, dice Kossuth, că monarchul nu se pôte libera de prejudiciile ce formeză la el așa dicând o tradiție și cari împiedecă posibilitatea unei soluțiuni definitive a situației.

Cu alte cuvinte, Kossuth vede principala piedecă în tradițiile împărătesci autriace, cari se pun în calea aspirațiunilor naționale maghiare în cestiunea armatei.

Încolo autograful prea înalt, — spre cea mai mare consternare a marelui majorității a populațiunii de limbă nemaghiară din Ungaria, — lasă mână liberă majorității parlamentare nu numai pe terenul reformelor economice, ci și pe acela al reformelor de guvernare interioară. Și aceste reforme interioare scim că nu se mărginesc numai la reforma electorală, ci privesc și reforma intenționată pe terenul școlar, prin care se urmăresce maghiarisarea desevirșită a instrucțiunii populare.

Așa de puțin să fie ôre informat monarchul nostru despre suferințele și plângerile supușilor de naționalitate română germână și slavă?

S'a făcut atâta sgomot cu deputații activiști „naționaliști“, cari au format un club în dietă. Cum s'au purtat ei acolo și ce trebă au făcut cu proiectul lor de adresă și cu vorbirile lor, decă coróna n'a aflat din ele decât căși cer iertăciune, că trăesc și că, gata fiind a-se supune despotismului limbei maghiare se rógă de bunăvoința a nu li-se cere mai mult decăt pot să presteze pentru preamărirea națiunii politice unitare și indivisibile?

Dér nu ne-a fost intențiunea de a vorbi de ceea-ce au făcut și au întrelăsat activiștii cei cu concesiunile. Am voit să constatăm numai amintirea în autograf a „mânei libere“, de care a fost așa de mult vorbă în timpul din urmă. O fôie tiszaliste dice, că tocmai asigurarea mânei libere pe terenul economic și al guvernamentului interior este, care va incurca mai mult majoritatea coalițiilor, fiindcă ei nu voesc de faptnici teritoriu vamal independent nici sufragiul universal secret.

Le este însă, credem noi, cu atât mai mult de comanda maghiară, cu cât prin ea speréză a încorona opera maghiarisării. Dér comanda maghiară e o acuză din nou autograful și e mare întrebare decă, cu totă bunăvoința manifestată din partea domnitorului, cabinetul Fejervary va avé norocul să pótă sparge cu timpul coaliția și să formeze din partidele, ce stau pe baza de la 1867, o majoritate, implinindu-și ast-fel menirea sa, cum o înțelege autograful.

Brașov, 7 (20) Iunie.

Din Bucovina. În mai multe numere ale diarului »Neue Fr. Presse« au apărut nise rapôrte tendențioase cu privire la evenimentele importante, ce s'au petrecut în ultimele ședințe ale dietei bucovinene, cari, precum scim, au adus cu sine spargerea clubului liberal dietal și unirea într'un singur partid a deputațiilor români. Față de afirmațiunile necorecte, ce conțin aceste rapôrte, deputatul Dr. Aurel Onciul publică în amintitul diar vienes, pe baza §-lui 19 al legii de pressă, o rectificare mai lungă, pe care o reasumăm în următoarele: În cestiunea ocupării postului de director al băncei țării, deputații români au insistat pe lângă ocuparea acestui post prin deputatul român Dr. Lupu, în urma înțelegerei ce a urmat între deputații Români și ruteni îndată la înjghebarea clubului liberal. Pentru evitarea unor frecări naționale între Ruși și Români, s'a decis atunci, ca postul de locșitor al mareșalului țării în dietă și în comitetul țării, să fi incredințat deputatului rutén Smal-Stocki, ér în schimb, ca echivalent, president al băncei proiectate să fie ales Românul Dr. Lupu. Prin urmare nu este adevărată afirmarea tendențioasă, că Românii ar fi reclamat pe nedrept pentru sine acest post.

Tot atât de neadevărată este și afirmarea, că deputații români liberali ar fi pretins numirea pe viață a deputatului Dr. Lupu în postul de director al băncei. Adevărat este, că alegerea deputatului Lupu pe un timp nefixat s'a pretins de cătră partidul conservator român cu scopul, ca să se împedecă o preponderanță și predo-

minare a Rutenilor în afacerile țării. Ér deputații români din clubul liberal au trebuit să se ataseze postulatului deputațiilor români conservatori, pentru a nu căde în disgrația alegătorilor români.

Afirmațiunea, că »deputații români liberali ar fi întrebunțat programul liberal cu scop de-ași asigura mandate de deputați«, este deasemenea neadevărată. Deputații români liberali au fost aleși fără ajutorul altora și deabia succesul lor obținut la ultimele alegeri a dat nascere clubului liberal. Deputații români liberali au și realizat în cadrele programului liberal postulatele lor. Vêdend însă, că Rutenii lucréză pe față pentru a sêmăna zizanie între cele două partide române și a întărta un partid contra celuilalt, cu scop de a stăpâni ambele partide române, deputații liberali s'au vêdut necesitați a eși din club și a-se alia cu partidul conservator român.

Soluțiunea conflictului scandinav. După sciri din Copenhaga, este iminentă *resolvarea pacinică* a conflictului din svedo-norvegian. Unul dintre fii regelui Oscar va deveni rege al Norvegiei, probabil cel d'al treilea. Suedia și Norvegia vor încheia un tratat de alianță defensivă, cu reciprocitate. O deputațiune norvegiană se va duce la Stockholm, ca să ofere tronul Norvegiei fiului lui Oscar.

Conferință pentru Maroc. Se asigură, că Italia și Franca se încercă a face pe Anglia să ia parte la conferința pentru Maroc, convocată de Germania. În modul acesta ori-ce pericol de conflict ar fi înlăturat.

Numirea ministeriului Fejervary.

Majestatea Sa monarchul a sosit Duminică dimineța la Budapesta, ca să participe la înmormântarea archiducelui Iosif, întâmplată ér. În aceeași zi membrii noului ministeriu Fejervary au depus jurământul oficial în fața Majestății Sale și prin acesta noul cabinet a intrat în funcțiune.

Un autograf al Maj. Sale.

Fôia oficială „Budapesti Közlöny“ publică în ediție specială *desărcinarea cabinetului Tisza și numirea cabinetului Fejervary*. Afară de acesta, Majestatea Sa a adresat baronului Fejervary următorul autograf:

„Sunt copleșit de adenci regrete, că până în momentul de față n'am putut numi un guvern din majoritatea camerei fidelei mele națiunii ungare, fiindcă *partidele coalitate ajunse la majoritate n'au prezentat un program de guvernament, pe baza căruia să fi putut incredința cu deplină liniștire sôrtea națiunii unui regim luat din rindurile lor*. Regretabila stagnațiune a acțiunii creatore a legislațiunii este spre incalculabila pagubă economică și morală a Ungariei, dér sperez, că acum după desărcinarea guvernului minorității, prin mijlocirea unui guvern în afară de partide, concilierea atât de mult dorită de mine a contrastelor ce s'au ivit, imi va face în curind posibil a chema la guvern un ministeriu din rindurile majorității. Aștept cu plăcere propunerile ce le va face majoritatea dietei în privința

reformelor administrațiunii interne și a economiei naționale. În ce priveșce dorințele exprimate în cestiunile militare, Eu mi-am dat după puțință învoirea în cursul timpului, și mai pe urmă în declarațiunile peremptorii făcute de guvern în anul 1903. Dispoșițiunile însă ce le-am ordonat prin urmare a se lua în armată, avend în vedere drepturile Mele legale de domnitor și datorile împreunate cu aceste drepturi, nu s'au putut face decăt în cadrul, care negreșit trebuie menținut, spre a împedeca periclitarea destoiniciei de luptă a armatei, care are importanță vitală pentru ambele state ale Monarchiei. Mi-ar cauza o bucurie deosebită, decă D-vostră, în urma atingerii cu partidele politice, ați isbuti a pregăti în cadrul limitelor arătate o înțelegere și a promova prin acesta numirea unui guvern din majoritate“.

Desărcinarea cabinetului Tisza.

Ediția extraordinară a fôiei oficiale publică desărcinarea lui Fejervary din postul de căpitan al gardei de trabanți și punerea lui în disponibilitate; mai departe desărcinarea contelui Tisza din funcțiunea de ministru-președinte, pe lângă exprimarea mulțumirii sincere și a grației nealterate pentru serviciile credincioase conduse de intențiunii curate patriotice și sêvrșite cu deplin devotament. Mai departe desărcinarea lui *Khuen, Hieronymi, Cseh, Ploss, Berzeviczy, Tallian și Nyiri*, pe lângă recunoscerea deplină a serviciilor credincioase și zelose, a lui *Ladislaw Lukács*, pe lângă deplina recunoscere a serviciilor sale distinse făcute cu un zel neobosit mai ales la consolidarea echilibrului în budgetul statului. Apoi urméză autografele, prin cari se numesc: *Fejervary*, ministru președinte, însărcinat totodată cu conducerea provisorică a afacerilor portofoliului de finanțe și a latere; *Lányi*, ministru de justiție; *Vörös*, de comerț; *Kristoffy*, interne; *Bihar*, de honveđi; *George Lukacs*, instrucție; *György*, agricultură; *Kovacevics*, ministru croat. Mai departe desărcinarea secretarilor de sta *Gränzenstein, Sandor și Serényi*, pe lângă recunoscerea serviciilor credincioase, a lui *Makfalvy*, acordându-i-se ordinul »Coróna de fer« pentru serviciile distinse prestate la distribuirea ajutoarelor cu ocaziunii secetei de anul trecut.

Programul noului guvern.

Un diar oficios din Budapesta publică în liniamente generale programul guvernului Fejervary. În acest program cabinetul își dă numirea de *guvern de mijlocire*, care nu este angajat nici într'o direcțiune politică. Guvernul își va ține de datorie a ajuta majoritatea să vină la cărmă și a restabili înțelegerea între Corónă și majoritate.

Va cere de la cameră votarea budgetului pe timp de patru luni, contingentul de recruți pe un an și alegerea comisiunii pentru cvotă.

Décă va fi constrins să demisioneze nu va sêvrși nici un act anticonstituțional, ci va demisiona, și apoi va ruga dieta să-și amâne ședințele până după resolvirea crizei ministeriale.

Situație îngrijitoare.

Mai mulți politicieni conducători au întrebat pe Justh, Kossuth și Apponyi, ce

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Iunie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	117.75
Renta de corone ung. 4%	97.35
Impr. oail. fer. ung. in aur 3 1/2%	88.80
Impr. oail. fer. ung. in argint 4%	97.45
Bonuri rurale croate-slavone	89.30
Impr. ung. ca premii	220.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	167.90
Renta de hartie austr. 4 2/10	100.40
Renta de argint austr. 4 2/10	100.35
Renta de aur austr. 4%	119.70
Renta de corone austr. 4%	100.50
Bonuri rurale ungare 3 1/2 %	93.05
Losuri din 1860.	157.65
Actii de-ale Banței austro-ungar.	16.45
Actii de-ale Banței ung. de credit.	782.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	661.25
Napoleondori	19.14
Mărci imperiale germane.	117.37
London vista	240.25
Paris vista	95.45
Note italiene	95.60

Cursul pieței Brașov

Din 20 Iunie n. 1905.

Banconote rom. Cump. 18.96	Vend. 19.—
Argint român.	18.92
Napoleond'ori.	19.06
Galbeni	11.20
Ruble Rusesci	2.53
Mărci germane	117.20
Lire turcesc	21.50
Scris fonc. Altine 5%	101.—

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospeta dela cep in fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg in Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românescă.

De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA

71—0 conducătorul restaurantului.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunar.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 16 Iunie 1905.

Măsura seu greutatea	Calitatea.	Valuta in	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos.	15	—
"	Grău mijlociu	14	80
"	Grău mai slab	14	60
"	Grău amestecat	11	60
"	Săcară frumoasă.	10	50
"	Săcară mijlocie.	10	30
"	Orz frumos	8	40
"	Orz mijlociu.	8	20
"	Ovės frumos.	6	36
"	Ovės mijlociu	6	10
"	Cucuruz	11	80
"	Mălaiu (meit)	10	40
"	Mazăre.	17	40
"	Lințe	26	—
"	Fasole	27	—
"	Sămēntă de in	24	—
"	Sămēntă de cânepă	14	—
"	Cartofi.	2	70
"	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	12
"	Carne de porc	1	20
"	Carne de oerbec.	—	76
100 kil.	Seu de vită prospēt.	40	—
"	Seu de vită topit.	62	—

Árverési hirdetésny.

Alóírt tömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy Rosenberg Frigyes brassói kereskedő czég csódtömegében a leltár 1—1718, 1770, 1772, 1774, 1775, 1776, 1778, 1779, 1780, 1781, 1783, 1787, 1789, 1790, 1792, 1793, 1794, 1780/1 és 1781/2 tétel számai alatt összeirt: pipere, bórönd, térfi divat és különbözű árucikkek, valamint felszerelési tárgyak és házi berendezések, vagyombukott czég üzlet helyiségében, **Lensor 24-ik sz. alatt, 1905 évi Iunius hó 23-tól** kezdődőleg naponta d. e. 8—12 és délután 2—5 óráig nyilvános árverésen tételenkint, de lehetőleg csöportokban is, birói kiküldött közbejövételével, azonnali és készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Vevő viseli a vételár után esedékes illetéket és köteles az ár azonnal a helyiségből elszállítani.

Brassóban, a csödválasztmányak 1905. évi május hó 13-án megtartott üléséből.

Dr. Mosoiu János,
tömeggondnok.

2—4.1796.

Nr. 236—1905.

a. f. c. și d.

Publicare de concurs.

La gimnasiul superior fundatiönal din Năsöd in decursul anului școlastic 1904/5 e de a se complini o catedră de profesor ordinar la care pot concura indiviđi, cari au calificatiune de profesori pentru școlele medii din geografie și sciintele naturale.

Cu acest post, decă se denucesce profesor ordinar, se asigură din fondul central școlastic din districtul Năsödului următorele dotatiuni:

1. Plata anuală de 2200 corone, care cu timpul se ridică la 2400 cor.
2. Quartir natural.
3. Adausuri cincenale de 200 corone.
4. Drept de pensiune in înțelesul art. de lege XXVII din 1894. Decă însă se complinesce ca profesor suplent, competința acestuia e 1600 corone.

Dela concurenți se recere, ca șe fie civi ungar, șe posedă calificatiunea scientifică prescrișă de lege și șe scie pe deplin limba română și maghiară.

Concurenții șe și așternă suplicele adresate cãtră comisiunea administratöre de fondurile centrale școlastic și de stipendii din districtul Năsödului și adjustate cu documentele despre etate, religione, starea familiară, referințele militare, calificatiunea scientifică, cunoscințele de limbă și eventual despre serviciul de până acum, până in **4 Iulie 1905** la directiunea gimnasiului superior fundatiönal din Năsöd, cu atât mai vërtos, pentru-că suplicile, cari vor sosi mai târziu, nu se vor lua in considerare.

Din ședința comisiunei administratöre de fondurile centrale școlastic și de stipendii din districtul Năsödului, ținută in

Năsöd, la 13 Iunie 1905.

Președinte:

Gerasim Domide m. p.

Secretar:

Dr. Nestor Simon m. p.

Nr. 973—1905.

not.

PUBLICAȚIUNE.

In urma decisului reprezentanței conurale din Venetia-inferiöra — aprobată de Onor. Congregatiune comitatensă sub nr. 3245—1905 alisp. — se va ține licitare minuendă verbală și cu oferte in **2 Iulie 1905**, la örele 2 p. m. in cancelaria comunală, pentru darea in întreprindere a clădirei casei și cărciunei comunale.

Prețul de licitare conform preliminarului aprobat este de **38635 cor. 07 fill.**

Antreprenorii sunt rugați a-și așterne ofertele provēdute cu vadiul de 5% din suma preliminară până in **2 Iulie 1905** la örele 2 p. m. Ofertele întârđiate nu se vor lua in considerare. Ofertele pe lângă vadiu, trebuie provēdute și cu clausula că oferenti cunosc condițiunile și le primesc.

Planul de clădire, preliminarul de spese și condițiunile de licitare șe pot vedē la cancelaria comunală in fie-care di in örele oficiöse.

Venetia-inferiöra, in 8 Iunie 1906.

Iön Gligore,
notar cercual.

Nicolae Stoica,
primar.

(1789,3—3)

Nr. 7783—1905.

PUBLICAȚIUNE.

La 27 Iunie 1905, 10 öre anteridiane se va ține licitatiune cu oferte in despărțământul V al Magistratului orășănesc — despărțământul pentru atacerile economice — pentru a se inchiria bolta Nr. 7 din „casa Batušilor.“

Condițiunile de ofertare și cele ale inchirierii le pöte ceti tot-ênșul la Magistrat in despărțământul susnumit in töte diilele inainte de amezii dela 8—12 öre și până la ziua licitatiunii.

Brassó, in 6 Iunie 1905

1795,3—3.

Magistratul orășănesc

În atențiunea Damelor și Domnilor!

Confecțiuni de Dame
Têrgul Inului Nr. 28.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de bărbați
Têrgul Inului 31—33 in palatul lui Czell.

Dela deschiderea prăvăliilor mele mi-am procurat tot-deuna depositul meu de haine cu bani gata, prin ceea-ce mă afiu in plăcută situație de a oferi Onor. public favorurile cele mai estreme, mai ales că cumpërătura a doua de primăvară a fost foarte favorabilă și succésă. Depositul meu de haine constă din confecțiuni de ale firmelor indigene și streine din cele mai distinse; se confecționeză sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă din stöfe curat de lână și cu accesoriu de cele mai durabile. — Ceea-ce privesce prețurile, aceste sunt așa de ieftine, încât ori cine se pöte convinge, că cu prețuri așa de favorabile nimeni nu pöte servi. — Fiind-că principiul meu este șe fac dever mare cu puțin profit ofer: **garderobă pentru bărbați din stöfe bune** după cea mai din urmă modă cu următorele prețuri:

- 1 Costum in ori-ce colöre,
- 1 Pardesiu căpșuit cu mătase,
- 1 Pantalon,
- 1 Vestă de pichet modernă,

la olalată le dau cu 20 fiorini.

Asortiment mare de haine pentru Dame și bărbați.

Cu totă stima **N. P. GOLDMANN,** magazin de haine pentru dame și bărbați.

PREȚURI FĂRĂ CONCURENȚĂ!

Despărțământul pentru Dame.
Têrgul Inului Nr. 28.

1 Haveloc de Dame	fl. 4 50.
1 Palton negru modern	fl. 6 —.
1 Paletot	fl. 6 —.
1 „ de fetițe, copii	fl. 4 —.
1 „ de Dame doubel engl.	fl. 4 —.

Despărțământul pentru bărbați.
Têrgul Inului Nr. 31—33 in palatul lui Czell.

1 Pardesiu modern pentru bărbați	fl. 7 50.
1 Tilster engl. modern double	fl. 8 —.
1 Costum modern Sacco	fl. 7 50.
1 Haveloc	fl. 6 —.
1 Costum de școlari	fl. 4 50.
1 Pardisiu de copii	fl. 5 —.

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprindătore.